

BØRN OG UNGE  
Aarhus Kommune



# BØRNE- OG UNGEPOLITIK

AARHUS KOMMUNE



## FORORD

Vi er glade for her at præsentere en ny udgave af hele Aarhus Kommunes børne- og ungepolitik.

Vi har i byrådet vedtaget en politik, som er for alle børn og unge i Aarhus Kommune – både dem, der går let gennem tilværelsen og dem, der af den ene eller anden grund møder større bump på vejen.

Byrådet vedtog den første børne- og ungepolitik i november 2008. Denne nye børne- og ungepolitik bygger på den, men skaber samtidig forandring på fire helt centrale områder:

For det første er der et særligt fokus på forebyggelse, tidlig, rettidig indsats og på de beskyttende faktorer, som skal styrkes for alle børn og unge – og fokus på, hvordan hele byen som et fællesskab har betydning for børn og unges opvækst. Uanset hvilket hjem, man vokser op i, uanset hvilket lokalområde, man bor i og uanset hvilket pædagogisk tilbud, man går i, skal man have mulighed for at klare sig godt.

For det andet er der et skærpet fokus på det enkelte barn og den enkelte unges udvikling. Vi skal sikre trivsel, høj kvalitet og faglighed, have mere og bedre viden om, hvad der virker, og vi skal være bedre til at følge op og handle ud fra den viden.

For det tredje er forældrene et særligt omdrejningspunkt. Vi kan ikke realisere vores vision for byens børn og unge uden forældrene. Det er afgørende, at Aarhus Kommune arbejder tæt sammen med forældrene, skaber relationer og sætter alles ressourcer i spil. Vi har – både hver for sig og sammen – et ansvar for at nå målene for børnene og de unge.

For det fjerde er det ambitionen, at børne- og ungepolitikken skal være et fælles grundlag for at indfri de mål for børnene og de unge, der sættes både lokalt og nationalt. Grundlaget skal være for alle, både dem der arbejder med børn og unge, og dem, der gør en forskel for børn og unge på andre måder.

Det er derfor intentionen og vores forventning, at børne- og ungepolitikken ikke blot sætter rammen for arbejdet med børnene og de unge i Aarhus Kommune på tværs af magistrats-

afdelingerne. Den skal inspirere hele byen og alle de personer, foreninger, og institutioner, der også har stor indflydelse på vores børn og unges trivsel, læring og udvikling.

Bünyamin Simsek, rådmænd for Børn og Unge

### Børn og Unge-udvalget

Maria Sloth, formand

Peder Udengaard, næstformand

Jan Ravn Christensen

Marc Perera Christensen

Lars Boje Mathiesen

Lisbeth Lauersen

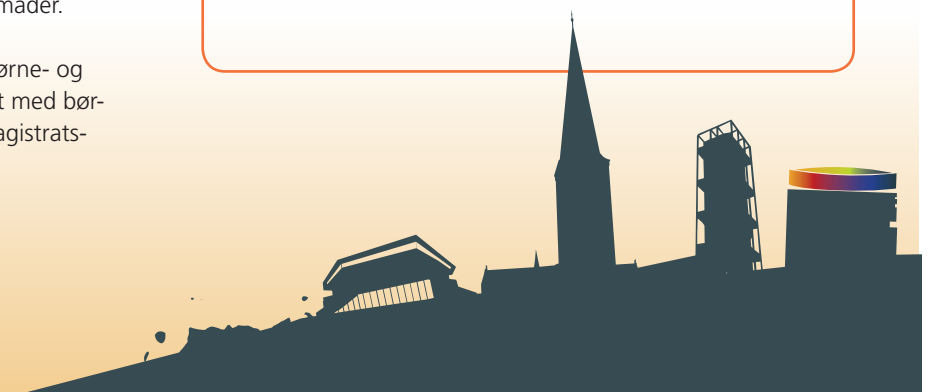
Anne Nygaard

### FN's Børne- konvention

Aarhus Kommunes børne- og ungepolitik bygger på FN's Børnekonventions grundlæggende principper:

- Sundhed
- Sikring af barnets interesser
- Retten til at udtrykke meninger
- Ligestilling og beskyttelse mod diskrimination
- Social sikkerhed
- Hvile og fritid

Se [www.boerneraadet.dk](http://www.boerneraadet.dk) for mere information om Børnekonventionen



## INDLEDNING

Dette er Aarhus Kommunes børne- og ungepolitik. Den er det fælles værdigrundlag og grundlaget for en sammenhængende indsats for alle børn og unge i Aarhus.

I Aarhus tænker vi i helheder. Børne- og ungepolitikken skal således bidrage til at skabe et fælles fundament for Aarhus Kommunes arbejde med børn og unge, og for de rammer og muligheder, Aarhus tilbyder børnene og de unge. Politikken er ikke en færdig opskrift, men den overordnede værdimæssige ramme. Den skal derfor også inspirere til en dialog om, hvordan vi fortsat udvikler fælles værdier, mål og indsatser.

Det er desuden den byrådsbeslutning, der skal understøtte helhedstænkningen i alle indsatser for børn, unge og deres familier i Aarhus Kommune. Børne- og ungepolitikken skal altså bidrage til, at sammenhængen mellem almene tilbud og tilbud for børn og unge med særlige behov styrkes. Når politikken skal favne alle børn og unge, betyder lige muligheder, at nogle børn og unge skal støttes mere end andre. Det betyder også, at nogle børn og unge kan have brug for en særlig indsats eller et særligt tilbud.

Politikken skal også bidrage til, at børnene og de unge tænkes med, hver gang vi udarbejder politikker, strategier og handleplaner i hele kommunen. Børnenes og de unges perspektiv skal inddrages i for eksempel kulturpolitik, byplanlægning og sundhedspolitik. Politikken skal også bidrage til, at vi sammen arbejder for at fjerne eventuelle barrierer, der måtte hindre et tæt samarbejde om børnene og de unge på tværs i kommunen, og i samarbejde med aktører i bysamfundet. Det vil vi som byråd stå på mål for.

Samtidig ønsker byrådet med børne- og ungepolitikken at sende en invitation til bysamfundet og dermed til alle de vigtige aktører i børnenes og de unges liv: Jeres bidrag er afgørende for at realisere visionen for børn og unge i Aarhus Kommune. Vi håber, at børne- og ungepolitikken kan være med til at synliggøre, hvordan alle parter indgår, og hvor vi i fællesskab kan flytte os hen sammen med børnene, de unge og deres familier.

### **Børne- og ungepolitikken henvender sig til alle kommunens børn, unge og deres familier samt medarbejdere og bysamfundet.**

- For børn, unge og forældre kan politikken bruges til at få indblik i de værdier og principper, byrådet læg-

ger vægt på, og de forventninger byrådet har til samarbejdet om børn og unge i Aarhus Kommune.

- For medarbejderne i Aarhus Kommune er politikken retningsangivende og forpligtende. Den skal skabe en tydelig ramme for og opbakning til arbejdet med børnene og de unge.
- For bysamfundet og de andre vigtige aktører i børnene og de unges liv er børne- og ungepolitikken byrådets invitation til samarbejdet om i fællesskab at skabe et godt børne- og ungdomsliv i Aarhus.

Aarhus Byråd

### **Forebyggelse og helhedsperspektiv**

Børne- og ungepolitikken bygger på forebyggelse som den grundlæggende tilgang til at håndtere både kendte og nye udfordringer for børnene og de unge i Aarhus Kommune. Det betyder, at vi i Aarhus Kommune til enhver tid i barnets opvækst bestræber os på at styrke de beskyttende faktorer omkring barnet, så som uddannelse, familie, venskaber og medborgerskab. Samtidig skal vi minimere risikofaktorer som faglige vanskeligheder eller negative sociale forhold. Det kræver, at relevante indsatser sættes i værk tidligt – forstået både som tidligt i barnets liv og som en hurtig reaktion, når vi uanset alder ser de første tegn på manglende trivsel.

Med til den forebyggende tilgang hører, at vi har et helhedsperspektiv på barnets og den unges trivsel, læring og udvikling. En udfordring for et barn eller en ung kan have mange bagvedliggende forklaringer, og vi skal have blik for, hvad årsagen til for eksempel fravær eller mistrivsel er. Samtidig skal vi have blik for, om der skal sættes ind i forhold til barnet og den unge selv, til de fællesskaber han eller hun indgår i, eller i forhold til familien. Vi skal også se på, om de rammer, som dagtilbud, skole og fritidstilbud giver, matcher barnets og den unges behov.

# FORTÆLLINGEN OM AARHUS

*Visionen for Aarhus er: Aarhus – en god by for alle, Aarhus – en by i bevægelse og Aarhus – en by med handlekraft og fællesskab. Byrådet har skabt en fortælling om Aarhus, der sætter et fælles billede på byen. Sammen med visionen udtrykker den, hvad vi sætter pris på, hvad vi gerne vil bevare og hvad vi gerne vil udvikle.*

*Aarhus er en by, hvor der skal være åbenhed, social sammenhængskraft, plads til forskellighed og et internationalt udsyn. En by, hvor der skal være plads til alle og brug for alle, og hvor man kan føle sig hjemme. Den fortælling bliver nu også fortalt i et børne- og ungeperspektiv.*



## FORTÆLLINGEN OM

# BØRNENES OG DE UNGES AARHUS



Børn og unge i Aarhus er en del af byens nutid og fremtid. Byen byder på udfordringer, hverdagsliv og rammer, som påvirker deres dagligdag og verdensopfattelse. Samtidig påvirker børn og unge byen, mens de vokser op, og de er med til at skabe det Aarhus, der skal være en god by for alle.

Børnelivet er også et liv i sig selv. I Aarhus skal vi derfor stå sammen om at skabe en by, hvor det er godt at være barn og ung. Aarhus skal også være en by, som det falder børnefamilier naturligt at søge til og bosætte sig i. Det betyder, at børnenes, de unges og deres forældres perspektiv skal tænkes ind, ikke bare når det handler om børns sundhed, dagtilbud og skoler, men i alt lige fra udviklingen af byens rum til viften af fritids-, forenings- og kulturtilbud og mulighederne for udfoldelse i vores skove og parker.

Aarhus er en stærk videns- og produktionsby, og alle byens ressourcer skal sættes i spil for at ruste børn og unge til at møde fremtidens udfordringer – og ruste byen til fortsat vækst, fremgang og velfærd.

### Forældre

Aarhus Kommune tager udgangspunkt i, at forældre er de vigtigste voksne i barnets liv. Derfor samarbejder kommunen med alle forældre om barnets udvikling, og vi støtter aktivt familier, der har brug for hjælp til at sætte egne ressourcer i spil for at understøtte deres børn bedst muligt.

### Netværk og relationer

Alle børn og unge skal udvikle tillid til sig selv og andre og mødes med tillid og positive forventninger. Enhver voksen i netværket omkring barnet og den unge, fx i den lokale forening eller virksomhed, kan være den voksne, der er med til at gøre en afgørende forskel for barnet og den unges motivation, trivsel og læring. De voksne skal beskytte, støtte og udfordre, så alle børn kan vokse op med mod på tilværelsen.

### Fællesskaber og inddragelse

Aarhus skal være en by, hvor alle hører til, kan være med og kan gøre en forskel. Der skal være udfoldelsesmuligheder for både den enkelte og for fællesskabet alle de steder, hvor børn og unge møder hinanden og resten af byen i al dens mangfoldighed. Børnene og de unge skal lære at indgå i forskellige former for fællesskaber, og det skal være tydeligt for dem, at de bidrager til deres egen, til kammeraternes og til byens udvikling. Det kræver ansvar og inddragelse på måder, der er relevante både for alderstrin og situation.

### Læring og trivsel

Høj faglighed og kvalitet i de kommunale tilbud skal give alle børn og unge gode muligheder for at trives, for at udvikle sig og for at lære bedst muligt og mest muligt. De skal føle sig på sikker grund, og samtidig udfordres, så de får mulighed for at folde deres potentialer ud uanset baggrund – og uanset om de har særlige talenter eller behov for en hjælpende hånd.

### Medborgerskab

Demokrati og aktiv deltagelse i demokratiet kommer ikke af sig selv. Det udvikles gennem indflydelse på eget liv og inddragelse på måder, der passer til alderen. Derfor har hele byen et medansvar for at bidrage til den dannelsesproces, der udvikler børnenes og de unges demokratiske medborgerskab. Alle børn og unge kan bidrage til for eksempel bæredygtighed og til sammenhængskraft på tværs af byen, på tværs af kulturelle forskelle og på tværs af generationer. Den tilgang skal være med til at give børnene og de unge et globalt perspektiv og en bevidsthed om det medansvar, de har for det samfund, de lever i, så de er godt rustede både på hjemmebane og ude i verden.



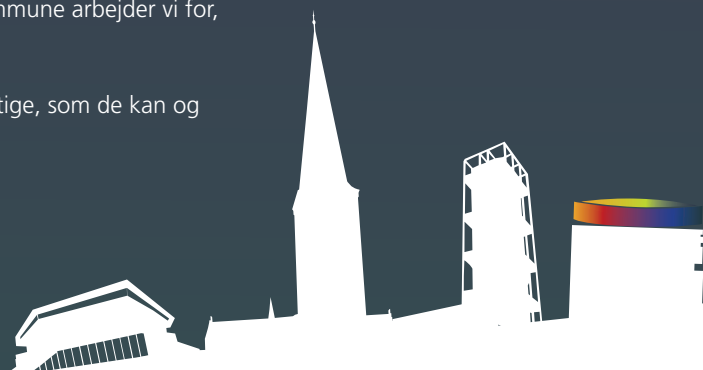
# VISIONEN

## FOR VORES BØRNE- OG UNGEPOLITIK

Med afsæt i fortællingen om børns og unges Aarhus sætter børne- og ungepolitikken rammen for det, vi som by i fællesskab skal opnå for og med børnene og de unge.

Visionen er det, vi sammen skal stå på tæer og række ud efter. I Aarhus Kommune arbejder vi for, at alle børn og unge udvikler sig til:

- Glade, sunde børn og unge med selvværd
- Personligt robuste, livsduelige og kreative børn og unge, der bliver så dygtige, som de kan og er rustede til at møde fremtidens udfordringer
- Børn og unge, der oplever medborgerskab og bruger det
- Børn og unge, der deltager i og inkluderer hinanden i fællesskaber
- Børn og unge med globalt udsyn og lokal indsigt.







## MULIGHEDER OG UDFORDRINGER

Børnene og de unge i Aarhus lever i et samfund med uendelig mange muligheder. Set i et historisk og et globalt perspektiv er velstanden enestående. Synet på børn og unge er positivt og anerkendende, og langt de fleste børn og unge har gode opvækstbetingelser, hvor forældrene har et stort fokus på barnets trivsel og udvikling. Mulighederne for at lade sig udfordre af verden, og for at udforske den, har aldrig været større.

Alle børn og unge, der vokser op i Aarhus, skal have mulighed for at realisere deres personlige, sociale og faglige potentialer.

For at kunne navigere i en foranderlig verden, skal man som ung have de grundlæggende forudsætninger for at kunne fungere som menneske blandt andre. Man skal kunne indgå og tage ansvar i samværs- og samarbejdsrelationer og have en personlig robusthed, så man kan håndtere den succes og den modgang, man måtte møde. Samtidig skal man udvikle

selværd, demokratiske færdigheder og en grundlæggende tillid til sine omgivelser. Et højt fagligt engagement giver de bedste muligheder for at begå sig i uddannelses- og arbejdslivet. Færdigheder, viden og evnen til refleksion er desuden vigtige forudsætninger for at kunne tage aktivt del i samfundet.

Endelig betyder en verden, hvor digitalisering og globalisering er grundvilkår, at man skal kunne gribe de mange muligheder, der ligger i at hele verden er tilgængelig med få klik. Man skal samtidig udvikle evnen til selvstændig og kritisk tænkning for at kunne navigere i informationsstrømmen og for at kunne sige til og fra i det digitale liv, for eksempel i forhold til cybermobning.

For langt de fleste børn og unge i Aarhus går det godt. De er glade, trives, har et højt – og stigende – fagligt niveau, de deltager i flere forskellige fællesskaber og går videre i uddannelse, voksen- og arbejdsliv.



## Udfordringer

Alle børn og unge vokser op i deres egen unikke tilværelse. Potentialer skabes og udvikles i takt med de muligheder, der gives, men personlige udfordringer eller andre vilkår kan begrænse den enkeltes muligheder for trivsel, læring og udvikling. Børn og unge kan – af vidt forskellige årsager og i kortere eller længere tid – have brug for særlig støtte og opmærksomhed.

For nogle børn kan skærpede krav og mål, eller et højt pres hjemmefra, gøre tilværelsen svær, mens det for andre er manglende opbakning, der giver udfordringer. Ensomhed eller manglende robusthed kan slå nogle børn og unge ud af kurs, ligesom sociale og økonomiske omstændigheder kan skabe udsathed og udfordringer, som der er behov for at tage hånd om. Det samme kan sundhedsmæssige udfordringer og alvorlige handicaps.

For en gruppe af børn og unge kan et sammenfald af forskellige faktorer betyde, at deres opvækst præges af utryghed, eller mangel på stabilitet og kontinuitet, og dermed en øget risiko for marginalisering.

Vi skal tage hånd om det, der er svært for børnene, de unge og deres forældre, for at sikre gode muligheder for alle.

## Fælles muligheder for at handle

Som byråd mener vi, at Aarhus Kommune skal blive endnu bedre til at give det enkelte barn eller ung, hvad netop han eller hun har brug for. Der er både viden om og erfaringer med, hvad der virker. Alle – både forældre, professionelle og bysamfund – har et ansvar for, sammen med børnene og de unge, at sætte den viden i spil.

Det er afgørende, at vi i fællesskab gør det, der virker med blik for lokal og individuel variation, og at vi har fokus på samarbejde, forebyggelse, tidlig indsats og den enkeltes

*Vi skal tage hånd om det, der er svært for børnene, de unge og deres forældre, for at sikre gode muligheder for alle.*

udvikling og deltagelsesmuligheder. Vi skal være vedholdende og handle, så børnene og de unge bliver på sporet, eller kommer tilbage på sporet. Samtidig skal der følges op på, om kommunens tilbud reelt er for alle, og på om vi lykkes med indsatserne.

### Samarbejde

Familier kan se ud på mange måder, og forældre eller andre, der er det enkelte barns vigtigste voksne, er afgørende for barnets udvikling. Alle forældre skal føle sig mødt, set, hørt og respekteret, og alle har noget at bidrage med i samarbejdet. Vi skal blive bedre til gensidigt at afstemme forventninger, og til at tydeliggøre roller og ansvar – både forældrenes, de professionelle og det fælles ansvar.

Samtidig skal vi blive bedre til at mobilisere alle forældres ressourcer og bedre til at støtte forældre, der har brug for hjælp, for at kunne støtte deres barn. Alle de gode praksiserfaringer og viden om, hvad der skal til, skal i spil. Samarbejdet om den fælles opgave skal foregå både på tværs af magistratsafdelingerne, mellem de relevante fagligheder, og i tæt dialog med forældrene. Det er en vigtig forudsætning for at imødekomme alle børn og unges behov.

### Forebyggelse

For alle børn og unge gælder det, at vi i fællesskab skal styrke de beskyttende faktorer og begrænse risikofaktorerne under opvæksten og derved forebygge mistrivsel og risikoadfærd. Forebyggelsen skal være sammenhængende og helhedsorienteret på tværs af alder og problemstillinger, og indsatserne skal rettes mod den enkelte, mod fællesskabet og mod rammerne omkring barnets og den unges opvækst.

*For langt de fleste børn og unge i Aarhus går det godt. De trives, har et højt – og stigende – fagligt niveau, de deltager i flere forskellige fællesskaber og går videre i uddannelse, voksen- og arbejdsliv.*



### Tidlig indsats

En vigtig nøgle i arbejdet med at give alle børn og unge i Aarhus muligheder for et godt liv, er en tidlig indsats, forstået både som tidlig i alder og i forhold til et problems opståen. Tidlige, rettidige indsatser, allerede ved den første bekymring for mistrivsel, er en gevinst både for den enkelte, der får bedre opvækstvilkår, og for samfundet.

### Den enkeltes udvikling

Et andet vigtigt aspekt er den enkeltes personlige udvikling og dannelse. Egenskaber som ihærdighed, vedholdenhed, behovsudsættelse og robusthed spiller en meget væsentlig rolle – også i forhold til, hvordan man klarer sig i uddannelsessystemet og arbejdslivet. Sideløbende med et stærkt fokus på faglig fremgang og udvikling af sociale kompetencer skal vi derfor dyrke og styrke disse egenskaber hos børnene og de unge. Samtidig skal vi have blik for, hvad der motiverer børnene og de unge og på deres bidrag til og perspektiver på egen udvikling.

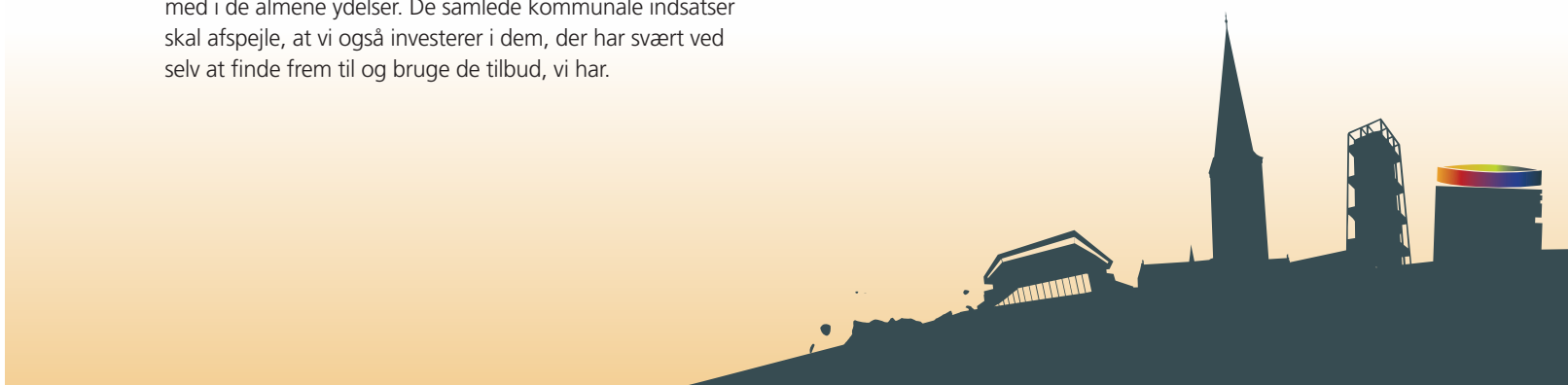
### Deltagelsesmuligheder

Sammenhængskraft og udviklingskraft kræver, at kommunens tilbud reelt er for alle, og at de særlige behov er tænkt med i de almene ydelser. De samlede kommunale indsatser skal afspejle, at vi også investerer i dem, der har svært ved selv at finde frem til og bruge de tilbud, vi har.

### Viden om, hvad der virker

Aarhus Kommune skal også fortsat arbejde målrettet for at udvikle og forbedre kvaliteten for børnene og de unge. Vi måler og følger op for bedre at kunne give det enkelte barn og den enkelte unge, hvad netop han eller hun har brug for, og for at give medarbejderne redskaber til at understøtte disse behov. Derfor følger vi op på, om den enkelte oplever en positiv udvikling – og på hvor godt de enkelte dagtilbud, skoler, fritids- og ungdomstilbud og Aarhus som samlet kommune lykkes med at nå vores mål for børnene og de unge.

Når vi måler, er det for at skabe viden og udvikling i praksis. Vi kombinerer objektive tegn på børns trivsel, læring og fællesskaber og på deres udvikling fra 0 til 18 år med udsagn fra børn, forældre, medarbejdere og ledere om, hvordan det går børnene og de unge. Vi skal have et endnu skarpere fokus på viden om, hvad der med størst sandsynlighed har den tilstræbte effekt, og på at den viden bliver omsat til praksis. Det er afgørende, at vores indsatser bygger på både forskning og praksiserfaringer, og at de mål, vi arbejder efter, når hele vejen rundt om den gode barndom og ungdom.



# DET GRUNDLÆGGENDE I ARBEJDET MED BØRN OG UNGE: LÆRING OG UDVIKLING, FÆLLESSKABER, SUNDHED OG TRIVSEL

Det grundlæggende i Aarhus Kommunes arbejde med børnene er: Læring & udvikling, fællesskaber og sundhed & trivsel. På mange måder er de hinandens forudsætninger – det er svært at forestille sig læring uden trivsel, trivsel uden fællesskaber og fællesskaber uden udvikling.

For at nå målene for børnene og de unge skal vi som kommune gå nye veje med afsæt i det, der virker. Vi skal blive bedre til at engagere og rådgive forældrene, til at inddrage det omgivende samfund og bruge ressourcerne på nye og bedre måder. Samtidig skal vi sikre, at de nødvendige kompetencer til at løfte opgaverne er til stede i organisationen. Vi skal derfor både fastholde og tiltrække dygtige medarbejdere.

## FAKTA

*"I Aarhus Kommune lykkes vi med inklusion, når alle børn og unge trives, lærer og udvikler sig, når den enkelte gavner fællesskabet, og når fællesskabet gavner den enkelte".*

*(Magistratsafdelingerne for Sociale forhold og Beskæftigelse og Børn og Unge – fælles definition af inklusion)*

### BYRÅDET LÆGGER VÆGT PÅ, AT ALLE ANSATTE I ARBEJDET MED BØRNENE OG DE UNGE HAR EN FÆLLES TILGANG TIL ARBEJDET:

- *Et forældresamarbejde med gensidig respekt, gensidig synlighed om forventninger og krav, hvor alles ressourcer kommer i spil*
- *Faglighed, tværfaglighed og samarbejde på tværs af magistratsafdelinger*
- *Et fokus på forebyggelse og rettidige, tidlige indsatser, og på at gribe til handling ved bekymring*
- *En understøttelse af at børnene og de unge får både de personlige, faglige og sociale forudsætninger, for at klare sig videre i uddannelses- og arbejdslivet*
- *En høj prioritering af viden, dokumentation og kvalitetsudvikling*
- *Aarhus Kommunes TRE-værdier: Troværdighed, Respekt og Engagement.*

*Næste afsnit går et spadestik dybere og beskriver, hvad udfordringerne og mulighederne betyder for arbejdet.*





## LÆRING OG UDVIKLING

De forventninger, børn og unge mødes med, er afgørende. Høje ambitioner på alle børn og unges vegne bidrager til, at de bliver så dygtige, som de kan.

Alle ressourcer skal bringes i spil, og forældrene er afgørende som samarbejdspartnere for børn og unges læring, udvikling og dannelse fra 0 til 18 år. Det sker i samarbejde med alt fra kommunale læringstilbud til fritids- og kulturtilbud, det lokale forenings-, uddannelses- og erhvervsliv.

Fra børnene er helt små, skal enhver, der arbejder med børn og unge, have fokus på at stimulere nysgerrigheden, gribe den enkeltes initiativ og hjælpe barnet på vej til succesoplevelser. Motivation og passende udfordringer gennem leg og læring har betydning for at lære og udvikle sig – både som individ og som del af et fællesskab. Børn og unge har brug for voksne, der vil noget med dem, men de har også brug for plads til at være sig selv og til at gøre deres egne erfaringer.

Lysten til at lege, lære og til at skabe skal bevares og stimuleres gennem hele opvæksten. Børn og unge har forskellige forudsætninger og lærer på forskellige måder. Derfor skal alle børn og unge målrettet understøttes og udfordres. Det gælder også børn og unge med særlige behov eller med særlige talenter.

Alle børn og unge skal have mulighed for at udvikle og udfolde egne potentialer optimalt, og betydningen af negativ

social arv skal mindskes. Børn og unge skal være aktive i egen læring og udvikling og samtidig skal alle, der arbejder med børn og unge, arbejde systematisk og vidensbaseret og følge op på det enkelte barns læring og udvikling. De skal også samarbejde om at understøtte både trivsel og faglighed i hverdagen og ved alle overgange i børnenes og de unges liv.

Både faglige kompetencer og personlige kompetencer lægger et solidt fundament for læring og udvikling. Børn og unge skal udvikle faglige kompetencer, samtidig med at de udvikler ihærdighed, vedholdenhed og evner til at samarbejde og indgå i fællesskaber. Et godt fundament er også, at alle tidligt udvikler grundlæggende sproglige og talmæssige færdigheder.

I deres opvækst indgår børn og unge i en dannelsesproces. Hver alder har sit eget synlige livsperspektiv, samtidig med at den peger frem mod voksenlivet. I takt med at den unge nærmer sig overgangen til ungdomsuddannelse, skal et bredt uddannelses- og erhvervsperspektivet blive tydeligt, viften af jobmuligheder skal være synlig og vejene dertil klare for den unge og forældrene.

Samlet set skal den unge både have dannelse og kompetencer med i bagagen til et godt voksenliv.

*Samlet set skal den unge både have dannelse og kompetencer med i bagagen til et godt voksenliv.*



*Aarhus Kommune har fokus på, at medarbejderne har de nødvendige kompetencer til at understøtte udviklende fællesskaber for børn og unge.*

## FÆLLESSKABER

Fællesskaber udgøres af dem, vi er, og det, vi laver sammen. Det gælder både de frivillige og de forudbestemte fællesskaber.

Alle børn og unge skal være en værdsat del af et fællesskab, og fællesskaberne skal have noget at byde på for alle børn. Det gælder i dag- og fritidstilbuddet, i skolen samt i fritiden. Dynamikken i fællesskaber drives af mangfoldighed. Derfor skal børn og unge lære værdien af forskellighed, og at de selv skal bidrage til at skabe de gode fællesskaber – både blandt ligestillede og på tværs af forskellige baggrunde og behov.

Aarhus Kommune vil sætte tidligt og målrettet ind, så børn og unge sikres en plads i fællesskabet, også når det er vanskeligt. Derfor skal medarbejderne have fokus på at se begyndende vanskeligheder tidligt. Det klare fokus på fællesskaber bidrager samtidig til at modvirke social ulighed på længere sigt.

Vi skal sammen yde en særlig indsats for at sikre, at børn og unge med særlige behov tager aktiv del i et fællesskab. Det kræver at medarbejderne har den nødvendige faglighed. Det kræver også et tæt samarbejde på tværs af magistratsafdelingerne, både på øverste strategiske niveau og i lokaldistrikterne, og med alle relevante aktører – både frivillige og i kommunalt regi.

Forældrene er helt afgørende for, at børn og unge udvikler sig til robuste, demokratiske borgere, der trives i mangfoldige fællesskaber. Derfor skal Aarhus Kommune styrke samarbejdet med forældrene om at skabe inkluderende fællesskaber, også med fokus på forældrene som medansvarlige for de børnefællesskaber, som deres barn indgår i.

I arbejdet med at udvikle fremtidens demokratiske medborgere er det vigtigt at huske, at demokrati ikke kommer af sig selv. Børn og unge skal forstå sig selv som en del af en lokal og global verden. Ligeledes skal praksis afspejle, at dannelsen af demokratiske medborgere starter helt fra børnene er små med praktiske, positive erfaringer.

Aarhus Kommune har fokus på, at medarbejderne har de nødvendige kompetencer til at understøtte udviklende fællesskaber for børn og unge.







## SUNDHED OG TRIVSEL

Kernen i det sundhedsfremmende og forebyggende arbejde i Aarhus er at fremme børns og unges trivsel og udvikling samt reducere ulighed i sundhed.

Sundhed er mere end fravær af sygdom. Sundhed handler om levekår, livskvalitet og livsstil, der grundlægges tidligt i livet, og som er afgørende for et godt børne- og ungdomsliv.

I Aarhus Kommune arbejder vi for sundhed for alle og på at reducere den sociale ulighed i sundhed. Derfor har vi fokus på den tidlige, trivselsfremmende indsats med særlig opmærksomhed på barnets tryghed og tilknytning helt fra dets start på livet. En god start er en forudsætning for den enkeltes læring og udvikling senere i livet.

Sunde vaner skal være en naturlig del af hverdagen, hvor gode børne- og ungemiljøer understøtter trivsel, robusthed og bevægelsesglæde, samt giver gode rammer for mad og måltider. Det sunde valg skal gøres muligt og attraktivt både i familien og i fællesskaber med børn og unge.

Forældrene er helt afgørende for, at børn og unge vokser op som sunde børn, der trives, lærer og udvikler sig. Derfor skal samarbejdet med forældrene styrkes og skabe grundlaget for, at børn og unge udvikler sig hver for sig og i fællesskaber, så de kan tage stilling og handle for at fremme egen og andres sundhed og trivsel. Børn og unge skal opleve at være værdifulde for fællesskabet og samtidig være bevidste om deres eget bidrag til det.

Sundhedsarbejdet i Aarhus udvikles i et tværfagligt og tværgående samarbejde, hvor børn og unge og deres forældre er de centrale aktører. Vi har i kommunen fokus på det sundhedsfremmende, forebyggende og perspektiv, og vi arbejder sammen om livet. Et styrket samarbejde med regionkommuner, de praktiserende læger og er afgørende. Kun ved en fælles, tværgående sundhedsindsats kan vi lykkes med at reducere ulighed i sundhed.

foregribende  
sundhed hele  
onen, andre  
øvrige aktører





## BØRNE- OG UNGE- POLITIKKEN I PRAKSIS - FRA ORD TIL HANDLING

Vi skaber de bedste rammer for børn og unge, når vi løfter i flok. For at realisere værdierne i fortællingen om børn og unges Aarhus og visionen for alle børn og unge, er der brug for en bred vifte af indsætter og mangfoldige fællesskaber.

Børne- og ungepolitikken skaber rammer for, at vi kan løfte i fællesskab. Derfor skal den også ses som en invitation til, at samarbejdsfora på kryds og tværs af byen vedligeholdes og udfoldes yderligere. Hvis nogen aktører i bysamfundet oplever uudnyttede potentialer, så er politikken en åben invitation til at melde sig på banen.

Det er også byrådets ambition, at børne- og ungepolitikken værdigrundlag afspejles i alle indsætter, handleplaner og strategier, der vedrører børn og unge i Aarhus Kommune. Derfor skal vi omsætte og forankre politikken og samtidig styrke opfølgningen på, at vi i Aarhus Kommune faktisk arbejder på måder, som bedst muligt understøtter, at vi når tættere på målene og visionen for børnene og de unge.

For alle børn og unge har vi de samme overordnede effektmål som pejlemærke for kvaliteten. En gang årligt følger Børn og Unge via regnskabet op på, hvor godt vi samlet set lykkes med disse mål. Hvert andet år ser vi med kvalitetsrapporterne nærmere på, hvordan det går i det enkelte dagtilbud, den enkelte skole og det enkelte fritids- og ungdomstilbud. På den måde fremmer vi en lokal dialog om udvikling af kvalitet, gensidig læring og udveksling af erfaringer med, hvad der virker.

Lokalt ejerskab er afgørende, og som byråd forventer vi, at man lokalt, sammen med de relevante parter, drøfter og forholder sig til, hvordan man vil omsætte politikken. Værdierne skal udledes i hverdagen blandt børn, unge og voksne, og visionen er det fælles pejlemærke, når kursen sættes for at skabe muligheder for et godt liv med sammenhæng for alle børn og unge.

I Aarhus Kommune tænker vi i helheder.

